

Posudek diplomové práce

Zamrazilová, Barbora, *Britové a Židé v Palestině v letech 1944-1948*

Diplomová práce

FF UK, Ústav světových dějin

Praha 2014, 110 s. rkp.

Diplomová práce Barbory Zamrazilové představuje, dle mého soudu, vynikající příspěvek k dějinám Palestiny v letech těsně před skončením druhé světové války do vzniku Státu Izrael. Autorka se primárně ve své analýze zaměřuje na britsko-židovské vztahy v tomto velmi turbulentním období, ale výborně se jí též podařilo zpracovat celkový kontext této složité problematiky, bez něhož není možné komplikované situaci v regionu v této době porozumět. Kromě podrobného rozboru britských představ o budoucím uspořádání Palestiny, jež ovlivňovala, jak autorka správně rozpoznává, řada faktorů – zejména britská oslabená pozice po druhé světové válce, nutnost brát ohledy na okolní arabské státy, jimž bylo i rozdělení Palestiny na dva státy trnem v oku, ale i na Spojené státy, které stále více využívaly vytvářející se mocenské vakuum na Blízkém a Středním východě k posilování svého vlivu – Zamrazilová též detailně pojednává o problematických vztazích v rámci sionistického hnutí, na něž musela brát britská politika ohled. Nejednotnost sionistického hnutí se projevovala v řadě věcí – nejmarkantnější byly zejména rozdílné pohledy a činy umírněné Židovské agentury a militantních teroristických skupin Irgun a LECHI, i když v některých obdobích byly tyto organizace schopny spolupracovat. Zamrazilové se podařilo také rozpoznat klíčové politické hráče, jejichž názory na situaci podrobuje důkladné analýze – v sionistickém hnutí se zaměřuje zejména na dvojici Weizmann a Ben Gurion, k nimž přidává též Menachema Begin, na britské straně se velmi podnětně vypořádává s odkazem Ernesta Bevina.

Ke kvalitě Zamrazilové práce přispívá skutečnost, že si umí položit zásadní otázky, na něž se nebojí hledat vlastní názor, navzdory tomu, že interpretaci tohoto období provází, jak ukazuje, řada klišé a mýtů, jež od sebe autoři často opisují. Ačkoli je práce založena hlavně na archivním výzkumu, Zamrazilová je seznámena i s klíčovými přístupy k dané problematice, které se nebojí podrobovat kritice. Může se přitom opřít o prostudování úctyhodného množství archivních dokumentů uložených v Národním archivu v Londýně a v Oxfordu a také

velkého množství vydaných zdrojů a webových projektů. Hluboké studium zdrojů a literatury jí umožňuje předložit vyvážený pohled na složitost této otázky, v němž nikomu nestraní a nepodléhá ideologickým představám. Co se týče politiky Britů, která bývá v řadě moderních studií odsuzována, přináší navzdory vší kritičnosti do jisté míry rehabilitující pohled. Velmi cenné je též to, že poukazuje na složitost vztahů v rámci sionistického hnutí, které bylo velmi nejednotné a jeho cíle nevyjasněné, což Britům způsobovalo řadu těžkostí. Důležité jsou též její analýzy zahraničněpolitické situace, které by mohly být přece jen o něco propracovanější, stejně jako role Arabů při rozhodování britských politiků.

Jedinou zásadní výhradu tak mám k formální a stylistické stránce textu – je škoda, že zde čtenář narazí na časté překlepy, stylistické neobratnosti a také gramatické chyby (autorka by si měla dát pozor zejména na opakované chyby ve shodě podmětu a přísudku, které jsou dány spíše nepozorností než neznalostí). Tato výhrada nicméně nemůže ovlivnit moje hodnocení práce jako důležitého příspěvku k událostem, které vyvrcholily významnými změnami v Palestině.

Diplomová práce Barbory Zamrazilové splňuje nároky na tento typ práce a jako takovou ji doporučuji k obhajobě a hodnotím klasifikačním stupněm **v ý b o r n ě**.

V Liberci, 2. září 2014

PhDr. Stanislav Tumis, M.A., Ph.D.

Ústav světových dějin FF UK v Praze